

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

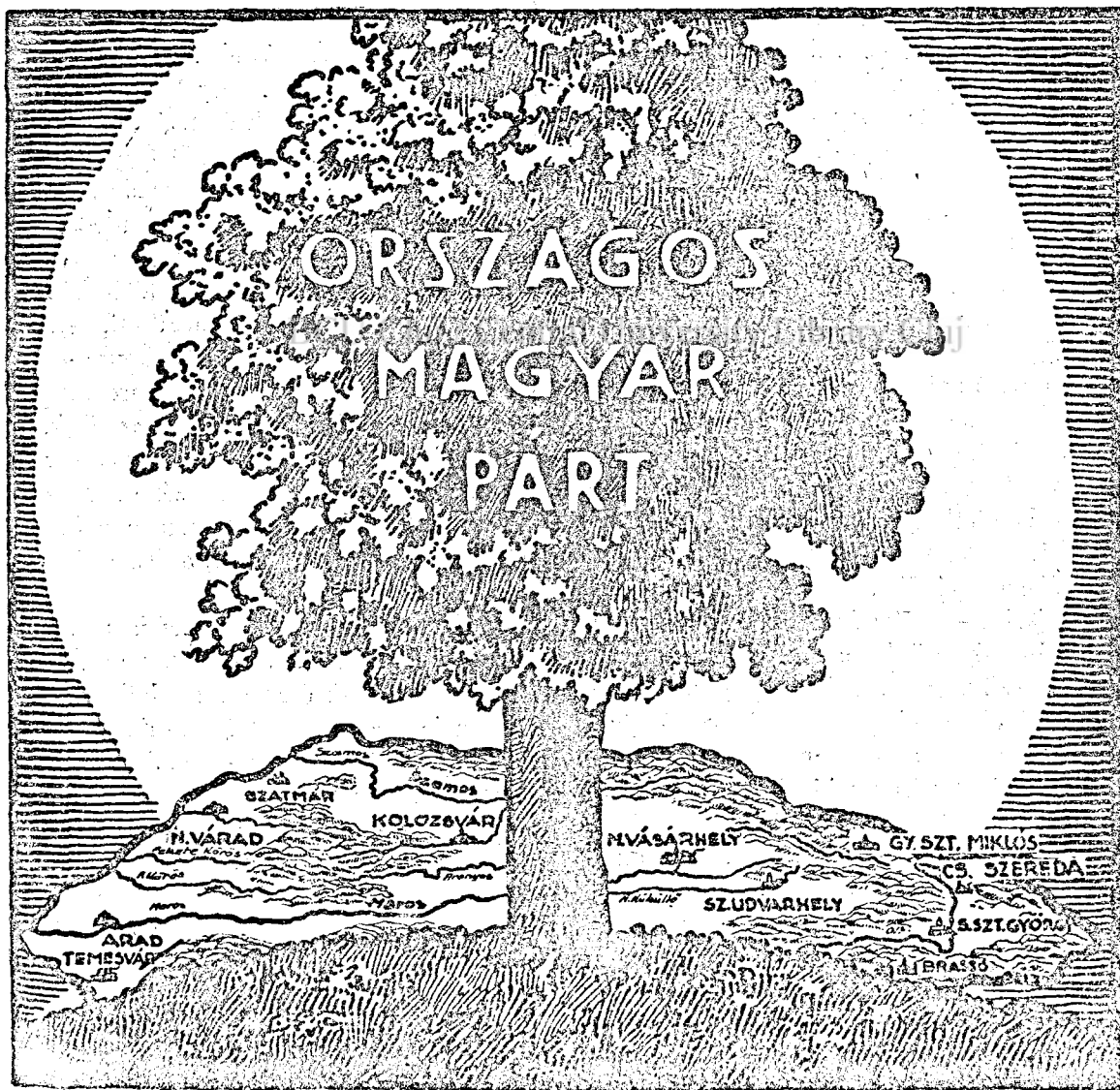
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

AZ EZERÉVES TÖLGY.

Erdély csücsán ezeréve
 Áll az ősi tölgy, a drága,
 Szamos, Maros, Olt vizéből
 Növekszik lombosra ága.

Nézzetek rá lelkesülten:
 Fergeteg-dűli, vész ha tombol,
 Áll szilárdan s ki alá áll,
 Megvédi a viharoktól.

Változatlanul.

Idők jönnek és mennek, a korszellem, politikai törekvések, jelszavak és programok változnak ezen a földön, de népünk, nemzetünk idők változásai között változatlanul megmaradt úgy, amint e földre jött történelmi küldetését betölteni. Magyarok voltunk, nyelvünkben, szokásainkban, kulturánkban egy külön nemzet, így éltünk, munkálkodtunk, szolgáltuk nemcsak fajunk, de az emberiség nagy érdekeit is századok viharai közt. Rettentő csapások, szenvedések árvizei zúgtak el felettünk, megfogyatkoztunk, de magyarok maradtunk. Nagy kísértések vettek körül, emberi számítás szerint talán sokszor előnyösebbnek is ígérkezett az, ha nemzeti aspirációkat, hitünket megtagadjuk, de nem tudtuk megtenni soha, mert úgy éreztük, hogy életünknel is drágább kell hogy legyen és maradjon a becsületünk. Bármilyen történések, mi ezután is Erdély többi nemzetei között, mint magyarok kívánunk élni és amint ők hűséggel megőrizték és ragaszkodnak nyelvükhöz, kulturájukhoz, mi is hasonló hűséggel kívánjuk biztosítani jövőnket.

Új politikai helyzet előtt állunk. Az országházat feloszlatták és nemsokára újból választani kell. Nemzeti érdekeink szolgálatára alkottuk meg a Magyar Pártot, hogy az országos közéletben ez képviselje népünk közös érdekeit, védelmezze jogainkat, küzdjön a jogok elismertetéséért, szót emeljen igazságos törekvéseink megvalósítása érdekében. Változott-e helyzetünk a múlt választás óta? Nincs-e szükség arra, hogy jogaink és érdekeink védelmezéséről gondoskodjunk és bizthatjuk-e másokra népünk képviselőit, mint azokra, akiket népünk bizalma és akarata jelöl ki e feladat betöltésére és akik elsősorban és mindenképp felett népünknek tartoznak felelősséggel? A helyzet nem változott. Életérdekeink védelméről le nem mondhatunk és az új helyzetben is változatlanul hűséggel kell épen azért az eddigi uton tovább haladnunk.

A legnagyobb magyar, Széchenyi István, amikor a nemzeti érzés alkotó elemeit igyekezett meghatározni, azt állapította meg, hogy a nemzeti érzés lényegében három tényezőtől alakul és pedig az egy vérből származó atyafiak rokonérzéséből, az egy célratoró lelkek egyező akaratából és a közös rokonérzés és

egyező akarat iránt való becsületos hűségtől. E három tényezőtől egyiket sem tagadhatjuk meg. Ha lanyha és erőtelens nemzeti érzésünk akkor ingatag, megalkuvó az akaratunk és hiányzik bennük a közös elhatározások iránt való hűség, akkor eredménytelen lesz minden küzdelmünk. Ma is érvényes ez az igazság. Ha azt akarjuk, hogy ősi nemzetünk élő fájja ki ne döntse a vihar, akkor vigyáznunk kell arra, hogy gyökerei mélyen szerte ágazzanak és újabb megelevenítő táplálékot nyerjenek testvéri, bensőséges rokonérzésünkből, nemzeti összetartásünkből, szilárd és ingathatatlan, egyező akaratunk alkossa e fa törzsét és eszményeink iránt való hűségünk hordozza a tisztesség koronáját. Így kell változatlan hűséggel helyt állanunk és teljesítenünk most is országos közéletünkben kötelességünket, mert csak így érdemelhetjük meg más nyelvű, nemzetiségű polgártársaink becsülését is, így küzdhetjük ki népünk számára azt a helyet, amely számánál, multjánál, történelmi szolgálatainál fogva méltán megilleti. Nehéz idők elcsüggedő, sötét látomásaképen mondotta volt egyszer a költő elkeseredett szívvel: Mint oldott kéve hull szét nemzetünk. Vigyáznunk kell, hogy e sötét látás ne hogy teljesüljön. Mi oldott kéveként szét nem hullhatunk. Minket kell, hogy összetartsa a közös rokonérzés, az egyező akarat, a rendületlen hűség elszakíthatatlan köteléke.

Népünk egyik jeles férfiája mondotta volt: hogy aki igazi tanítója akar népünknek lenni annak nemcsak érzésre, gondolkozásra és akaratra kell a magyart tanítania, hanem egyetemes érzésre, megegyező gondolkozásra, egyetemes elhatározásra. Ezt a leckét kell nekünk most is megtanulnunk. Magunk között rendületlen fegyelmet, összetartást kell gyakorolnunk és úgy kell részt vennünk ezen a választásán, hogy a mi egységes állásfoglalásunk biztosítsa számunkra azt, hogy e választási helytől is tisztességgel kerülhessünk ki a méltó képviselőiünkről hűségesen gondoskodni tudjunk. Ilyen értelemben teljesítse mindenki kötelességét. *Vásárhelyi János*

Választási igazolványát minden magyar ember vegye ki!

Magyar Testvérek!

Alig egy esztendeje múlt, hogy vallomást tettetek az urnák előtt magyarságtokról s olyan sok kormányváltozás, annyi választás után kisebbségi küzdelmünknek ime most ismét új fejezete következik. Az elviselhetetlenségig feltornyosult terhek és gondok sulya alatt roskadozó népünk számára sulyos aggodalmakat tartogat az ismeretlen jövő s mi a reánk kényszerített választási harcra felkészülten

az urnák elé szólítunk vallomástételre minden magyar választópolgárt,

mert a ti szavazataitoknak a tömege, a magyar akaratmegnyilvánulásnak, a magyar követeléseknek összhangzó egysége adja a további küzdelemhez az erőt és a lendületet.

A gazdasági összeomlás romjainak legnagyobb sulya a magyar népre zudult. Senki- nek nincsenek olyan mélységesen fájó sebei, mint nekünk, magyaroknak. Nincsen okunk arra, hogy választási kilátásainkat megosszuk azokkal, akik a mi nagy fájdalmaink viselésében velünk nem egyenlően osztoznak. Nincsen semmi okunk arra, hogy kétesértékű választási egyezményvel gyöngítsük követeléseink erejét, amikből a mandátumszerzés kényelmesebb módjáért semmit lealkudni nem akarunk s ezért hirdetjük, hogy

a Magyar Párt önálló listáira leszavazni magyar kötelesség!

A sűrűn váltakozott kormányok a kisebbségellenes gazdasági politikával taszították az anyagi összeomlás felé az országot s kötelességszerűen hívtuk fel a figyelmet mindig arra is, hogy a polgárok magángazdaságainak tönkretétele az államháztartás katasztrófájához vezet. Hisszük és hirdetjük, hogy a gazdasági újjáépítést nem lehet megkezdeni mindaddig, míg a polgári megélhetésnek utjából el nem takarítják az elbirhatatlan közterheket s az állami beavatkozás mértéktelen tévelygéseit.

A gazdasági rendnek csak a jogegyenlőség, a jogbiztonság, a tulajdon szentségének tiszteletben tartása s a belső béke lehet az alapja.

A mi népünk a jogrendnek a népe s szavazataival a maga számára a békét és azt a rendet követeli, amely boldogulásának a lehetőségét, verejtékes munkájának gyümölcsét, ősi nyelvében és kulturájában való megmaradását: az élethez való jogát biztosítja.

A magyar testvériségnek, népünk boldogulásának árulója az, aki a választási küzdelmünk frontját eszerbenhagyja.

Választási jelünk
a magyar egység jelvénye

a szorzójell!

A nehéz idők a testvéri összetartás fokozására intenek s legyen ez a választás alkalom a magyar összetartás szétörhetetlen erejének megnyilvánulására.

Az Országos Magyar Párt központi intézőbizottságának nevében

Kolozsvár, 1932. június 26-án.

Dr. Gróf Bethlen György
elnök.

Dr. Deák Gyula
főtábornok

A gazdasági válság megoldása. A tárgyalások még nagyon rövid idő óta tartanak ahhoz, hogy máris komoly eredményről lehetne beszélni. Viszont épen az eltelt idő rövidsége mellett korai a tárgyalások kudarcáról beszélni is. Ilyen híreket lehetett olvasni különböző újságokban, de ezek nem érdemelnek hitelt. Céljuk inkább újságírói cél: mint új és új szenzációval szolgálni a közönségnek, amely — sajnos — mindig erre éhes.

Az kétségtelen, hogy nagy elmentétek vannak a tárgyaló felek között és ezek áthidalása komoly nehézséget okoz. A legnagyobb kérdés: a német jóvátételi fizetések kérdése. A német kormány ezeknek teljes eltörlését kéri, míg a francia kormány csak halasztást hajlandó adni Németországnak ezekre nézve is, egyfelől azokból a politikai okokból, amelyeket mult számunkban részletesen ismertettünk, másfelől azonban gazdasági okokból is. A franciáknak az félelme, hogy Németország, ha megszabadul a jóvátételi és háborus adósságaitól, erős szervezettségével rövid idő alatt olyan gazdagságra tehet szert, amely mellett nem volna méltányos, hogy szabaduljon azoknak a károknak a megtérítésétől, amelyeket a háboruban ő okozott. Ugyanis a francia kormány szerint ennek a kötelezettségének Németország még nem tett teljesen eleget.

Most ennek a kérdésnek a tárgyalása folyik s ez a tárgyalás

nem fog egyhamar véget érni, mert a kérdés nagyon bonyolult s igen nagyok a hozzáfűződő érdekek. Valószínű, hogy angol közvetítéssel ebben a kérdésben is fognak megoldást találni. Viszont közben folyik a dunai államok megsegítése kérdésében a tárgyalás előkészítése. Ennek gyorsabb megoldására kilátást nyújt a kiküldött külön bizottság jelentése. Ez a jelentés megállapította, hogy a dunai államok gazdasági válsága azért mérgesedett el ennyira, mert a nagyhatalmak, bár kötelességük volt, nem segítették meg idejében és kellő módon ezeket az államokat. Így hát a jelentés voltaképpen kötelességévé teszi a nagyhatalmaknak, hogy ezt a kérdést rendezzék.

A gazdasági válsággal kapcsolatban még két nevezetes esemény történt az elmúlt héten. Az egyik az, hogy Belgium, Hollandia és a kis Luxemburg közös vámegegyezményt kötöttek. Ez az egyezmény nagyon megkönnyíti a három állam kölcsönös áruforgalmát és alapja lehet nagyobb szabású európai vámegegyezmény keletkezésének. Erre az egyezmény megkötésekor a belga király fel is hívta az európai közvélemény figyelmét, megrázó szavakkal mutatva rá azokra a fel sem mérhető károokra, amiket az államok eddigi gazdasági elzárkozása okozott.

A másik esemény, az egyáltalában nem ilyen vigasztaló. Inkább szomorú. Ausztria megszünteti az aranyban való fizetést. Ez azt jelenti, hogy pénznek leszallítja az értékét s ezzel még nagyobbá teszi polgárainak

Minden magyar ember válassza ki választói igazolványát!

nyomorúságát. Kétségbeesett lépés, de viszonyai kényszerítették reá Ausztriát. Talán ez az esemény is hozzá fog járulni a jó megoldás gyorsításához.

Rózsaligetet létesítettek Budapesten. A budapesti Szent Margitszigeten szép ötletet valósítottak meg. A szigeti kolostorromoktól nem messze nagy területen rózsaligetet létesítettek. A Margitszigetnek, amely eddig is úgy a budapestieknek, mint a külföldi idegen vendégeknek szívesen látogatott sétahelye volt a hétezer legkülönbözőbb fajtájú, színű és növésű rózsaeerdő új vonzóereje lesz. A rózsák illata szélcsendes időben a pesti és a budai partokig érezhető. Kétségtelen, hogy ez is nagy vonzó hatást fog gyakorolni a mostanában mindnagyobb számban Pestre érkező idegenekre.

Oroszország talpig fegyverben. Egy külföldi újságíró írja ezt, aki hosszabb időn át tanulmányozta a helyszínen az orosz viszonyokat. Szerinte az egész országban: gyárakban, gyűléseken, az iskolákban is állandó izgatás folyik az elkövetkezendő nagy háborúra. Oroszország arra vár, hogy Kína is átvegye a szovjet rendszert és ekkor közösen fogják megtámadni Japánt s a győzelem után egész Ázsiára kiterjesztik a szovjet rendszert. A háborúra Oroszország teljesen elkészült: van huszonötmillió kiképzett katonája (nők is!) és megfelelő hadi felszerelése. Nagyon biztató jövő — ha mindez igaz!

Főfájásnál, ideges, csúzos és köszvényes fáj-dalmaknál a **TOGAL**-tabletták gyorsan és biztosan hatnak. Teljesen ártalmatlan. **TOGAL** oldja a húgsavat, e pusztító testmérget, bakteriumölő és a bajtgyökerében támadja meg. — Ragaszkodjék a **TOGAL**-hoz, nincs ennél jobb! Egy kísérlet meg fogja győzni. Minden gyógyszerboltban kapható. Lel 52-

Mindenrendű jó magyarok!
Szorzójelre szavazzatok!
Ez a jel, mi életet minket,
Sokszorozza erőnket!

Temesváron a rendőrség dik-
tálja a táncokat. A temesvári
római katolikus nőegylet tánc-
mulatságot rendezett. A táncmu-
latságot két rendőrkomiszár be-
szüntette, mert mikor a zenekar
hórát játszott, senki sem állott
fel táncolni. A közönség nem
akart távozni a táncmulatságról,
erre a rendőrök dűrván kikaklat-
ták a közönséget az uccára.

Ellopták a szentmihályi uni-
tárius egyház serlegeit. A Torda
megyei Szentmihály községben
éjnek idején betörők hatoltak a
paplakba. A betörők ellopták az
unitárius egyház nagyértékű ur-
vacora-serlegeit. Az egyház
kára 100 ezer lejre rug.

Elitették Matuskát. A biator-
bágyi merénylőt az Ausztriában
elkövetett vasuti merényleteiért
6 évi büntetésre itélték. Az ausz-
triai merényletek alkalmával ha-
láleset nem történt és az anyagi
kár is kicsi volt. Matuskát bü-
ntetésének kitöltése után kiadják
Magyarországnak. A magyar
bírótság Matuskát, a német bírós-
ág megbízásából felelősségre
fogja vonni a németországi Jü-
teborg mellett elkövetett me-
rényletért is. A biatorbágyi és
jüteborgi merényletekért Ma-
tuskának akasztófa járna. Való-
színű azonban, hogy csak élet-
fogytiglani fegyházra fog kapni,
mert olyan országban (Ausztriá-
ban) fogták el, ahol nincs halál-
büntetés. Ilyen esetekben a nem-
zetközi szokások a bűnös kiada-
tását és elítéltetését úgy szabá-
lyozzák, hogy a bűnös nem ré-
szesülhet súlyosabb büntetésben,
mint amit vele szemben az az or-
szág alkalmazhat, amelyik kiad-

ja. Matuskát tehát Magyarorszá-
gon legfeljebb életfogytiglani
fegyházra itélhetik, mert Ausz-
triában nincs ennél súlyosabb
büntetés.

Megnémult a villámcsapástól.
Csikszenttamás község felett
nagy vihar vonult át. A villám
lecsapott Szöcs Márton gazdál-
kodó házába. A villám Szöcs
Mártonról leszaggatta a ruhát és
több helyen megsebesítette.
Szöcs Márton a villámcsapás kö-
vetkeztében megnémult. Az or-
vos véleménye szerint Szöcs
megfelelő kezelés után vissza
fogja nyerni beszélőképességét.

A posta nem bizik az adóhi-
vatalban! A kolozsvári adóhiva-
tal fizetéseinek nagy részét szá-
kokba varrt és lepecsételt fém-
pénzekben teljesíti mostanában.
A kolozsvári posta azonban nem
hajlandó ezeket a pénzeszsáko-
kat elfogadni, mert — amint in-
dokolja, — nem bizik abban,
hogy csakugyan annyi pénz van
bennük, mint amennyi rájuk van
írva. A jellemző eset sok bosszu-
ságot okoz a kolozsváriaknak,
akik elhatározták, hogy a kelle-
metlen bizalmatlankodás miatt
panaszt emelnek.

Borzalmas szerencsétlenség
történt Beszterce közelében.
Beszterce közelében, Kerlés és
Lekence között megrázó szeren-
csétlenség történt. Hintz György
megyeszerte ismert kerlési gaz-
da fiával és felségével szekeren
Lekencére igyekezett. A két férfi
elől ült a bakon, az asszony a
hátsó ülésen egyedül. Rokon-
látogatóba mentek vidám hangu-
latban. Ahogy kiértek Kerlés
községből, a határban fekvő ma-
lom mellett szembe jött a ludasi
vonat. Kerlés és Lekence között
a vasuti töltés olyan alacsony,
hogy majdnem egy szinten ha-

lad a megyei uttal. A fiatal lo-
vak megvadultak a vonat dübör-
gésétől, pillanat alatt kirántot-
ták Hintz György kezéből a
gyeplőt és elragadták a szekeret.
És ami szinte hihetetlenül hang-
zik, a megvadult állatok átugrot-
tak a vasuti töltés és megyei ut
közti elnyuló kicsi árkon és egye-
nesen az akkor már gyors me-
netben érkező mozdonynak fu-
tottak.

A mozdonyvezető lassított, de
már későn. Egy pillanat és a
vonat kerekai a lovak hulláin
keresztül elkapták a szekeret, a
bennülő szászokkal, akiket el-
gázoltak és több méterrel keresz-
tül magukkal hurcoltak.

Hintz György felesége párat-
lan lélekjelenléttel az utolsó pil-
lanatban kiugrott a vasutvonalra
felrántott szekérből és az azon-
nali haláltól sikerült megmen-
külnie. Esés közben azonban a
vonattól olyan erős lökést kap-
ott és a töltés hegyes köveiben
olyan súlyosan összezuza fejét,
hogy jelenleg ő is haldoklik a
besztercei kórházban.

Mindazon mérgezési esetek le-
küzdesénél, melyeket romlott
élelmiszerek idéznek elő, a ter-
mészetes „FERENC JÓZSEF”
keserűviz azonnali használata
fontos segédeszközt képez. Híres
orvostudományi könyvekben fel-
sorolják azt is, hogy a FERENC
József viz többek közt ólommér-
gezésnél, mint specifikus ellen-
szer kitűnően beválik. A FE-
RENC JÓZSEF keserűviz gyógy-
szertárakban, drogériákban és
fűszerüzletekben kapható.

Méhészek figyelmébe!

Garantált tiszta méhviaszból
készült mülép, hengerpréssén
előállítva, bármely mérelemben
szállít, postán utánvétellel
160.— L. kg.-ként

Szőllősy Gyula méhgazdaságo
Reteg-Reteg (Jud. Somes).

Magyar ember a választói igazolványát kiváltja, hogy a
választás alkalmával magyar kötelességnek megfeleljen.

A ragadós száj- és köröm fájásról.

Erdély sok vidékén fellépett a háziállatok között a száj- és körömfájás betegség. Ezzel kapcsolatban közöljük az alábbi értékes cikket. Minden gazda kövesse a cikkben foglalt hasznos utasításokat.

A hasított körmű háziállatok, vadak és az ember, különösen a gyermek eme veszedelmes betegségét mindannyian ismerjük. De kevesen vannak olyanok, akik valóban tisztában vannak ennek a kártékony ragályának természetével, háziállatainkra gyakorolt rendkívül legyengítő hatásával és azzal a veszedelemmel, amely a betegség rosszindulatu formájának fellépésével érheti a gazdát és tizedelheti meg állományát.

Ez idő szerint is halljuk itt is, ott is a gazda szájából, hogy elérte marháimat a száj- és körömfájás és utána könnyedén legyint, hogy hamar átmennek az állatok a betegségen. Nem igen gyógykezeli, nem törődik az istálló fertőtlenítésével és nem igyekszik állatait elküldeni: betegen közös itatóra hajtja, legelőre, esetleg jármozza és sokszor vásárra is elviszja.

A száj- és körömfájás okozója Wallec francia tanár legujabb kísérletei szerint egy láthatatlan parányi lény, mely három változatban fordul elő és ez a három láthatatlan lény okozza az állatok száj- és körömfájását. Nehogy azonban azt gondoljuk, hogy a betegségben szenvedő állatoknak csak a szája és a lába fáj, mert amíg ezekre a helyekre szigetelődik a betegség, addig az állat egész szervezete egy súlyos láthatatlan betegségen megy keresztül, mely azt rendkívül legyengíti és mikor az állat ellenálló képességét kipróbálta és azt legyőzni nem bírja, azonban erejéből elvett egy nagy adag szigetelődik a száj nyálkahártyájára, a lábujjakra és a tejmirigyre. Ezek azok a testnek, melyek finom, vékony talpakkal vannak borítva.

A betegség lefolyása mindenki előtt ismeretes. Tudjuk, hogy az állat reszket, erősen nyalazik, enni alig vagy egyáltalán nem tud és látjuk, hogy a szájban, lábvégeken tejmirigyen hólyagok jelennek meg, melyek felrepednek és utána fekélyek maradnak. Legtöbbször a betegség mosogatás, tisztán tartás után magától elmúlik. Ez a felgyógyulás azonban csak látszólagos, mert az esetek nagy részében a gazda hetek, hónapok mulva észleli, hogy az állat tögye elromlott, egy vagy két bimbóból nem jön tej vagy ha jön az gennyes, véres és bűzös, a körömbeteg, az állat sántít és lassan azt eldobja, borját elvetéli és igen lassan hónapok elteltével gondos ápolás és fokozott takarmányozás után tér magához és nyeri el régi súlyát, kinézését és étvágyát. Tanult és gondos gazda tudja, hogy mindez a ragadós száj- és körömfájás eredménye. És ezek a jóindulatu megbetegedések következményei, de igen könnyen felléphet az ugynevezett rosszindulatu száj-fájás is, mely az esetek 85 százalékában elhullással végződik. Örvendetes tény azonban, hogy ez elég ritkán jelentkezik járványosan.

Ha az egyes gazda szempontjából vizsgáljuk a betegség következményeit, a hasznos háziállat szenvedése mellett megállapíthatjuk azt a nagy-nagy kárt, amit ez a kézlegyintéssel elintézett betegség okoz, mert az állat erejéből sokat veszítve husban legyengül, munkára sokszor hosszú ideig nem használható, tejhozama megcsökken, vagy megszűnik, elvetél vagy szopó borja elpusztul és végül összességben ellenállásának, szervezeti és életerejének a legjobb indulatu betegség kiállása után is hosszú időre terjedően nyegledét elveszíti.

Lévén ez a veszedelem időszerű, nem szabad semmibe vennünk e ragály megjelenését, hanem küzdenünk kell ellene különösen akkor, mikor a küzdelem sem anyagi áldozatot, sem nagyobb munkát nem igényel, csupán sem nagyobb munkát nem kíván, csupán igényel. A betegség fellépését sokszor nem akadályozhatjuk meg, mert vanjuk, verebék

**Aki igazságot, szebb jövőt akar,
Szorzójelre szavaz, minden igaz magyar.**

és ragadozó madarak hulladékok elhurcolásával éppen úgy terjesztik, mint az ember fertőzött csizmaival és ruházatával.

Mégis korlátozhatjuk a fertőzések számát és csökkenthetjük a kár nagyságát, ha a következőképpen cselekszünk:

Ha a betegség udvarunkban fellépett, állatainkat elkülönítjük és azokat az udvarból, vagy zárt kertből ki nem engedjük, kizárván a lehetőséget, hogy gazdatársaink állatait is megbetegítsük. Az istálló és udvar kijárástól oltott meszet öntve azon keresztül hagyjuk el az udvart, hogy a lábbelinkhez tapadt ragályanyagot mésszel elpusztítsuk. A meg nem betegedett állatokat, hogy a járvány egyidőben foljon le udvarunkban, befertőzzük úgy, hogy

a beteg állat nyálát ronggyal az egészséges állat szájába a foghushoz dörzsöljük. A megbetegedett állatok tejét csak felforraltva használjuk és a szopó borjukat elválasztva mesterségesen tápláljuk teljesen elkülönített helyen. A beteg állat száját, tőgyét és a lábujjgeket naponta 1%-os hipermangan-oldattal mossuk és a takarmányt puha, zöld vagy preckelt és áztatott takarmányból adagoljuk, esetleg ivószakat adunk. Minden körülmények között az állatorvost értesítsük, akinek hiteltől és díjtalanul adott utasításait betartva kárunkat nagymértékben csökkenthetjük és kedves háziállataink szenvedéseit megrövidíthetjük.

Ez az a kevés tennivaló, amit a legszegényebb gazda is könnyedén elvégezhet különösen, ha jóindulatu és arra gondol, hogy embertársainak hasznos házi állatait óvja a szenvedéstől, másfelől, mert saját magát nagy kártól szabadítja meg. **Dr. L. T.**

Használt a gyöngyajak!

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Husvét előtt olvastam a „Magyar Nép“-ben a gyöngyajak-tea hasznáról. Mindjárt alkalmazásba is vettem, mert feleségem a nagy-héten mosás közben erős szivdobogást kapott. Ugy vert a szive, hogy messziről lehetett látni a mellén. Azután fulladozni is kezdett. Feleségem állapota estére annyira rosszabbodott, hogy ágyba kellett feküdnie. Este volt s ezért úgy gondoltam, hogy csak reggel megyek orvosért s közben kipróbálom a „Magyar Nép“ által ajánlott gyöngyajak-teát. Volt otthon gyűjtve szárított gyöngyajakom és egy fél csészére való teát főztem belőle. Amint a teából egy kanállal adtam feleségemnek, azonnal mulani kezdett erős szivdobogása. Lassanként megittam feleségemmel a fél csésze teát és állapota, amint a tea fogyott, szemlátomást javult. Reggelre megint főztem egy fél csésze teát, mert a szive még mindig

nem vert rendesen. Ettől teljesen meggyógyult, úgy, hogy estére felkelt az ágyból és rendes munkáját végezhetette. Azóta a szivdobogás nem jelentkeztet feleségemnél.

A „Magyar Nép“-nek ez az egy tanácsa több évi előfizetési díjat megért!

Köbölkut (Kolozs megye) 1932. június 27. Tisztelettel:

Rigó Ferenc a Ferencé

PIAC

Emelkednek a gabonaárak

A bukaresti gabonatörszén gabonaárak vagononként átlag 500 lejmel emelkedtek. Az ár emelkedést a lausannei konferenci nyomán keletkezett véleménykedéssel magyarázzák. Valószínű azonban, hogy igazi oka a gabonával bevetett terület arányában keresendő.

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP“ kiadóhivatalának
Cluj-Kolozsvár

Alulírott most a negyedik huzás előtt, be akarok lépni az országos sorsjátékba. Az első, második és harmadik huzás jegyének az árát is kifizetem.

Rendelek Önöknél.....db.....
nyolcad (4 × 125 = 500 lei.)
negyed (4 × 250 = 1000 lei.)
fél (4 × 500 = 2000 lei.)
egész (4 × 1000 = 4000 lei.)
országos sorsjáték utánvétel.

(A nem kívánt sorsjegy törlendő.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet
R.-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

Mulajitató

A majmok és az elefánt.

— A választások előtt szíveleljék meg olvasóink a versben foglalt tanulságot!

Tüzet raktak az erdőben
A favágó emberek;
A láng vidám pattogását
Visszhangozta a berek.
A nagy tüzet sanda szemmel
Egy csoport majom leste;
Sütkérezni kíváncsozott.
Melegénél a teste.
Hogy alkonyra hajlott a nap
S a favágók elmentek,
Körültették, mint valami
Tüzet imádó szentek.
A melegen valamennyi
Bölcselkedésbe merül,
Az égő tűz elméletét
Meggívatja emberül.
Amde a láng egyre apad,
Vörös színe elkékül:
Végsőt lobban és utána
Hamu marad emlékéül.
Miként a tűz mutogatja
A maga árnyoldalát,
A nagy vita hőmérője
Úgy csökken, úgy száll alább.
Megnyúlt arcuk, hogy meglátja

Egy értelmes elefánt:
„Balgatagok — szól — tudom jól
Benneteket, most mi bánt.
Láttam a tűz nézésében
Mily örömetek telik;
Étlen, szomjan ott ülnétek
Körültötte reggelig.
Okoskodtok, bölcselkedtek,
De nincs annyi eszetek,
Hogy a tűzre idejében
Egy darab fát tegyetek.“

Gyakran előbb lobban végsőt
Sok szív oltárán a láng,
Mintsem a cél el von' érve,
Amely felé haladánk.
A hamvadás, mert rendszeren
Nem leljük meg az okát,
A csüggedni kezdő szívnek
Sok keserű gondot ad.
Pedig könnyen segíthetnénk
Idejében a bajon,
Ha nem ülnénk csak összetett
Kézzelel, mint ült a majom.

Papp József.

Hogyan lett négy fatüdből gyár?

Egyszer régen, lehet annak már vagy egyven éve, fiatal mesterlegény vándorolt a magyar Alföldön. Német származású volt. De azért elég jól beszélt magyarul. A mestersége olyan volt, amilyent — abban az időben — magyar ember nem üzött. Kabátból való ujjast kötött, amit manapság szvetternek hívnak.

Olyan vidéket keresett a vándor, ahol kevés volna ez a ruhadarab. Ahogy Hódmezővásárhely határába ért, látta ám, hogy erre a vidékre viseli a nép az ujjast!

— No, itt szerencsét próbálok! — gondolta a vándor.

Bement a városba, megtelepedett egy fészekben és előszedte cók-mókjából szerszámait. Négy darab nagy fatütd. Fürge kézzel készített s pár nap alatt kötött is néhány jó

gyapju-ujjast. Ezeket kivitte a népes vásárhelyi piacra. Olyan melegek, olyan erősek és olyan takarosak voltak az ujjasok, amilyeneket még nem is látott az idevaló nép. Délre el is kelt a szegény mesterlegény portékája az utolsó darabig.

Kokron József — mert így hívták az ujjastkötő embert — pár hónap múlva kibérelt egy kis földmives házat. Annak az ámbitusán fából való kis szövőgépet szerelt föl. Sok ujjast akart csinálni, mert sokan keresték már a portékáját. Az egyszerű kis fagép kora reggeltől késő estig, de néha még éjszaka is folyvást kattogott. A fiatal mester nem kimélte magát, jól megszolgált a örömet és a sok pénzt, amit munkájával szerzett magának.

Már feleséges, családos ember volt Kokron József. Takaros kis háza, műhelye is volt

már neki, amikor beállított hozzá egy falusi iskola tanítója.

— Az én kis tanítványaim — mondta — majdnem valamennyien olyan szegények, hogy nincs nekik semmiféle téli gunyájuk. — Nekik szeretnék én meleg és olcsó ujjasokat rendelni.

— Hány darabra volna szükség? — kérdezte a mester.

— Ötvenre.

— És kifizetné az árát?

— A szülők fizetnének annyit, amennyi felik tőlük. A többit meg én pótolnám a fizetéséből.

Kokron József elgondolkozva nézett a fiatal tanítóra.

— Mennyi a tanító úr fizetése? — kérdezte csöndes szóval.

— Huszonhét forint és ötvenhat krajcár havonta.

A kis műhelyben szaporán kattogtak a tompahangu fagépek. Két segéd meg egy inasgyerek dolgozott a gépeknél. Csinos, jó ruhadarabok, meleg harisnyák készültek és álltak garmadában a gépek mellett. A mester egy darabig csak nézte a tanítót. Végre megszólalt:

— Hát én most már, Istennek hála, jóval többet keresek...

Majd így folytatta:

— Tanító uram, én tizedik esztendeje kerültem ide az Alföldre. Nagyon megszerettem az idevaló népet. Gazdája, cselédje egyformán szereti a földet és megbecsüli az iparost. Dolgos, jólelkű nép ez... Tanító ur, jó magyarnak, egészen idevalónak érzem már magamat én is! Éppen ezért azt az ötven kis ujjast megcsinálom és odaadom én a tanító ur növendékeinek csakugy Isten nevében...

Igy is történt. Mire lehullott az első hó: abban a kis faluban minden iskolásgyereken rajta volt az a takaros meleg ruhácska.

Multak az évek. Megnövekedett a kis kötőműhely. Újfajta, acélszerkezetű gépekkel

cserélték ki a fából való régi szerszámokat. Kokron mester már sokkal több ruhaneműt szállított a vásárokra. Sokkal több pénzt is keresett. Fiait: Józsefet és Károlyt, felsőbb iskolába járatta. Amikor azután kijárták ez az iskolát is, édesapjuk így szólt hozzájuk:

— Válasszatok magatoknak életpályát! Komoly fiatalemberek vagytok, tanulni mind a ketten szerettek. Egyiketek lehet ügyvéd, a másik meg orvos vagy tanár. De lehetek be reskedők, földmivelők vagy iparosok is. Válasszatok!

József, az idősebbik, komoly tekintettel nézett édesapjára.

— Már választottunk! — szólalt meg. — Én ezt már megbeszéltem Károly öcsémmel. Itt akarunk maradni édesapánk műhelyében. Ezt a mesterséget akarjuk folytatni mi is.

A mester szívét jóleső meleg érzés töltötte el.

— Ha ezt cselekszitek, fiaim, jót cseleksztek! — mondta. Folytassátok az én mesterségemet szorgalmasan és becsülettel! Nem bánjátok meg! Amíg élek együtt fejlesztitek a mi kis gyárunkat, azután meg majd ti fejlesztitek tovább. Már most is jobbak a mi kötött ruháink, harisnyáink, mint azok, amiket külföldről szállítanak be a kereskedők. Azaz igyekezzetek, hogy ti majd szebbeket is gyártassatok! Olyanná legyen majd ez a ti gyárátok, hogy mindenképpen versenyezhessetek a legjobbi földi gyárakkal!

A fiuk meg is fogadták apjuk tanácsát. Nem sok idő múlva teljesült az öreg mester óhajta. A kis kötőműhelyből, amelynek szegény vándorlegény négy fatüvel vette meg alapját, néhány év alatt szép, nagy gyártelep létesült. Több száz gép, több száz munkás kézzel gyártja a nagy, nevezetes iparteleget a pompás, kitűnő anyagu kötött ruhák és fényes, finom selyemharisnyák ezreit. Itt folytatják a fiuk apjuk mesterségét a maguk ipar dicsőségére.

Csomorkányi Pál

Apóságot Adomak

Milyen hatása van a színeknek az ember idegére?

Érdekes kísérletekkel bizonyították be, hogy az ember

idegzetére minden szín másképpen hat. Egy ideg-kórházban a betegeket felváltva különböző színű szobákba és butorok közé helyezték. Fekete fal, padló, ágynemű, butor a legnagyobb mértékben a beteget is meggyújtotta, sőt el-

altatta. Három nap múlva a leg súlyosabb betegségben szenvedő idegbajosok állapotában is javulás állott be.

A piros szín, kis mértékben alkalmazva az életkedvet fokozza, örömet szerez, nagy

ben elviselhetetlen. A sárga színigató, a kék nyugtató, de tulajdonképpen alkalmazva bánatossá és elmélázóvá teszi az embert. A narancssárga igató, a lila nyugtató és altató. A zöld is hasonló hatást fejt ki.

Találós kérdés.

— Mondj esetet, mikor az ember a maga kárán nem tanul.

— Például, ha valaki másodszor megnősül.

MAJÁCSÁDÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácslevegő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre választolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

Cs. I. Kovácsna, A két beküldött növény közül a hagymalakú gumóval bíró az őszi kikirics, míg a rostosgyökerű az őszi zászpa. Az előbbinek a magja keresett cikk, míg a zászpáé nem értékes. A kikiricsmag tömegesen terem a három rekeszű tokban. Ezeket a tokokat nétkaszálás előtt kell összegyűjteni, meg kell szárítani és ki kell csépelni. A kicsépelte magot át kell rostálni és megszáradás végett a padláson vagy a magtárban vékonyan el kell teregetni. Az őszi kikirics hagymaszerű gumóját őszzel kell kiánsni és szeletekre fölvágva meg kell szárítani. Kilóját 10 L-val váltják be.

P. B.

"Botanikus." A pipacs szép virágainak a szirmát szokták gyűjteni és vékonyan elterelve padláson szárítják. A száradt meg szárított, piros színű vi-

rágszirmok kilóját 68 L-val váltják be. A bodzavirágot csak akkor értékesíthetjük, hogy ha az megszáradt állapotban is fehér színű és nem barna. Külföldre való szállításra nagyobb tömeg kellene, de csak egészen vékony szárákkal és szép fehér színben. Kg-ját 20 L-ban vehetjük át. Szükség van még rostán áttört árura is, amely csak a tiszta virágokból áll, szár nélkül. Ez utóbbit 26 L-val váltjuk be kilónként. A megszáritott bodzavirágot u. i. durvaliku rostán kell átdörzsölni.

P. B.

P. G. Margitta. Sajnos, a közölt követelések mind konverzió alá estek.

K. T. Köröspatak. A kiskorúak követelése nem esik konverzió alá.

A. K. Gerendkeresztur. Huszholdon alól a gazda minden tartozása konverzió alá kerül A törvény rendelkezései alól való eltérés és kiegyezés esetében közjegyző, vagy járásbíró előtt kell okiratot felvenni. A szóbelileg kölcsönadott pénz is konverzió alá kerül és be kellett jeleníteni.

Szentábrahám híradás

A kitöltött postautalványokat megyénként állítjuk össze és küldjük szét a hátrálékos előfizetőink részére. Az elküldését Udvarhely megyével kezdtük meg s sorrendben küldjük a megyék magyar elnevezései szerint. Jelenleg a névsor szerinti utolsó megyével Udvarhely megyével kezdtük meg s küldjük a felszólításokat folytatólagosan a többi megyébe is. Ez alkalommal ismételten felhívjuk előfizetőink figyelmét a hátrálékok gyors beküldésére, mert lapot csak azok részére küldhetünk, akik előfizetéseikkel rendben vannak.

B. F. Csikszenttamás. Sorsjegye nem nyert. Ha az Osztálysorsjátékban játszani óhajt, a négy huzás sorsjegyét meg kell vásárolja, mert anélkül érvénytelen a sorsjegy. Tehát ha jelenleg 1 drb. $\frac{1}{4}$ sorsjegyet szeretno rendelni, összesen $4 \times 125 = 500$ lejt

kell beküldenie, míg az 5-ik huzásra, a jövő hónap folyamán ismét 125 lejt. Augusztusban ismét lesz osztálysorsjáték huzás és pedig teljesen új s ekkor az első huzásra természetesen csak 125 lejt kell beküldenie, míg a többi négy huzásra 125 lejel 500 lejt hav^o részletekben Erről egyébként annak idején lapunkban bővebben írunk.

L. M. Csegöd. A lev. lapját továbbítottuk Lőrinczi Lászlóhoz, Cadaciu-Kadács, Posta Simonesti-Siménfalva, Jud. Odorheiu címre.

H. J. Címét nem írta meg a azért itt közöljük, hogy a „Molnár Lapja” kiadóhivatala itt Kolozsváron a Str. Baron L. Pop Brassai u. 10. sz. alatt van.

Nagyszőlmos. Kedves lakodalmi tudósításáért fogadjuk köszönetünket. Bizony megtörténik az ilyesmi, ha tréfából macskát öltöztetnek fel menyasszonynak.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. J. Zágon 150, Sz. F. Sepsiköröspatak 75, D. L.-né Bethlenszentmiklós 150, Dr. L. A.-né Oravica 150, P. Gy. Lugos 150, Ifj. L. I. Ly. Kalotaszentkirály 150, Id. N. F. Mezőpanit 150, N. R. Görgényüvegcsür 150, Sz. Ö. Berezstelke 150, F. F. Tancs 150, B. F. Görgényüvegcsür 150, K. M. Dédabisztra 150, L. J. Szilágynagyfalu 150, (r. 1932. december 31-ig), B. I. Mezőzáh 85, Dr. G. J. Firtosmartonos 155, K. J. Olasztelek 155, N. J. és L. M. Szentábrahám 155—110, S. M.-né Olasztelek 145, V. J. Csernátfalva (123) 170 Lej.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lejt. Legkisebb hirdetés 60 lejt. Aláírást keresők részére 20 szóig 50 lejt. Előfizetőinknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Breznay: A tűzoltás és a tűz ellen való védekezés a legszükségesebb és leghasznosabb könyvek egyike 18 lejt. Elküldése ellenében, portómentesen küldi a Minerva Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria, Deák F. u. 1. sz.

A közlésért felel

GYALRAY DOMOKOS

Rendelte meg a

PÁSZTORTÚZ

széptudalmi és művészeti képes folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 sz.
Kérjen mutatványszámot!

Birtokosok, bankok, hitelszövetkezetek nem nélkülözhetik a Dr. Király—Dr. Gombos-féle törvény fordítást, amely a „Mezőgazdasági adósságok rendezéséről” szóló törvény és miniszteri indoklásának román és magyar szövegét hasábosan és részletes magyarázatokkal adja. Ára 120 Lei. Kapható a vidéki nagyobb könyvkereskedésekben, a „Keleti Ujság” bizományosainál és a Minerva R. T. könyvkereskedésében Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Mária (Deák Ferenc utca) 1. sz.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézte. —

Saját tőkék:

60,000.000 lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel és külföldre a legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely!

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ R.-T.”

(Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. [Ferd. Ferenc József-út] 37.)
tehát magyar kötelesség a biztosítását ide átadni!

Rendeljenek

„Szentháromság” kaszát

és

„Szentháromság” követ

Az idén is teljes jótállással adunk minden darabot.
Az idén is minden tíz darabra egyet jutalomképpen adunk.
Az idén is a meg nem felelő kaszát kicseréljük.
Az idén is a postaköltséget mi fizetjük.
Balkezes kaszák is kaphatók.

Csak épen az árakat szállítottuk le!

„Szentháromság” kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95 centisek
85	90	95	100	105	110	115 Lei.

Tíz darab „Szentháromság” kő ára százötven Lei.

Három darab kaszánál kisebb rendelésnél a postaköltséget felszámítjuk.
Megrendelhető utánvétellel magánál a Kaszatelepnél, vagy a fenti levő megbízottunknál.

„Szentháromság” Kaszatelep
Orășul-Nou - Avasujváros, Jud. Satu-Mare